

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ПЕТИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Ученици треба да:

Повезују и разликују дводимензионалне и тродимензионалне облике;

Граде критеријуме према дјелима ликовне умјетности и ликовним појавама у животу;

Усвоје знања о боји и креативно раде са односима боја;

Ускладе ликовни рад са звуком, покретом, литерарним изразом и сценским луткарством;

Препознају ликовне технике.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

**Наставна тема
часова**

Оквирни број

1. Колаж и асамблаж /површински и тродимензионални/	10
2. Везивање облика у тродимензионалном простору и равни	10
3. Сликарски материјали и технике	10
4. Основне и изведене боје	10
5. Боја, површина, маса, волумен	18
6. Амбијент /сценски простор	14

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Колаж и асамблаж /површински и тродимензионални/ (10)		
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> дефинише појам колажа и асамблажа; користи разноврсне материјале; маштовито се ликовно изрази.	<ul style="list-style-type: none"> Колаж I /грађење цјелина од обојених и необојених површина/. колаж II /компоновање различитих материјала површинског и тродимензионалног карактера/. Вјежба.	Познавање природе Познавање друштва
Тема 2: Везивање облика у тродимензионалном простору и равни (10)		
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> разликује површинске од тродимензионалних облика; разликује обликовање од цртања и сликање; организује и ликовно	<ul style="list-style-type: none"> Компоновање апстрактних облика у простору према положеној косој или усправној линији; Организација бојених	Познавање природе Познавање друштва Математика

представи тродимензионалне облике у простору и равни.	облика у односу на раван у простору; <ul style="list-style-type: none"> • Организација тродимензионалних облика у простору и равни. • Вјежба. 	
Тема 3: Сликарски материјали и технике (10)		
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> • препозна сликарске материјале; • разликује и користи сликарске технике; • креативно се изрази сликарским техникама темпера, акварел, пастел, креда у боји... 	<ul style="list-style-type: none"> • Карактеристике акварел технике. • Карактеристике пастел боја и креда у боји. • Карактеристике темпера. • Вјежба. 	Познавање природе Познавање друштва
Тема 4: Основне и изведене боје (10)		
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> • препозна основне и изведене боје; • самостално добије изведене боје; • самостално и слободно се ликовно изрази. 	<ul style="list-style-type: none"> • црвена + жута = наранџаста. • плава + црвена = љубичаста. • жута + плава = зелена; • вјежба. 	Познавање природе Познавање друштва
Тема 5: Боја, површина, маса, волумен (18)		
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> • препозна боју, површину, масу, волумен, простор; • самостално представи карактеристичне облике у простору. 	<ul style="list-style-type: none"> • Површина, простор. • Површина, боја, простор. • Маса, волумен, простор I. • Маса, волумен, простор II • Вјежба. 	Познавање природе (живи свијет око нас, органске и неорганске материје) Српски језик (илустрација погодног текста)
Тема 6: Амбијент /сценски простор (14)		
Ученик може да: <ul style="list-style-type: none"> • препозна маску, костим, сцену, објасни улогу маске, костима, сцене; • групно израде маску, сцену, костим; • реализују представу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Идејна рјешења за израду маски. • Израда маске. • Израда сцене. • Реализација представе по групама. • Вјежба. 	Српски језик Музичка култура

ДИДАКТИЧКО – МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

Колаж и асамблаж /површински и тродимензионални/ (10)

Објаснити појам колажа (лијепљење различитих комада папира, текстила, дрвета, пијеска и других објеката на подлогу) и асамблажа (склапање, спајање различитих материјала и предмета тродимензионалног карактера). Демонстрирати технику рада.

Мотивисати ученике да користе разноврсне материјале и предмете из свакодневне употребе. Могући мотиви: лептир, клоун, цвијет из маште, јесење лишће, страшило у башти, бића и животиње из бајке, свемира, чудновате птице, чудна летјелица, необична радионица и сл.

Везивање облика у тродимензи-оналном простору и равни (10)

Показати и објаснити разлику између површинских (дужина и ширина) и тродимензионалних (дужина, ширина и висина) облика. Објаснити појам пластичног обликовања. Објаснити ученицима појам масе као просторног облика са три димензије дужина, ширина и висина. Показати дјечије радове и репродукције умјетничких дијела. Могући мотиви: јаје, лопта, чаша, чамац, воће, скулптура за радни сто.

Сликарски материјали и технике (10)

Упознати ученике са карактеристикама акварела као сликарске технике, уочавање карактеристика акварела на умјетничким дјелима већег броја аутора, запажање најчешћих мотива који су погодни за рад са акварелом. Практичан рад са акварелом: растварање боја, nanoшење боја на подлогу, разливање боја, мешање боја и акценти. Могући мотиви: чудни снови, путовање кроз космос, у дубинама мора...

Упознати ученика са својствима пастела и креда у боји: врсте подлога на којима се може радити пастелом или кредом – како се може одржати њихова постојаност на подлози; шта значи појам „пастелности“ и који мотиви се њима могу најбоље изразити. Могући мотиви: Илустровање текстова лирских пјесама, воће или цвијеће (рад по узору на природу)...

Упознати детаљније ученике са својствима темпера и подлогама на којима се може њима сликати. Могући мотиви: кишни дан, мртва природа са интересантним предметима.

Основне и изведене боје (10)

Објаснити појам боја, свјетлост, сунчев спектар боја. Објаснити појмове основне и изведене боје. Демонстрирати добијање изведених боја. Подстицати ученике да препознају и добију изведене боје. Показати спектар боја. Алализирати боје на ученичким радовима и умјетничким сликама.

Боја, површина, маса, волумен (18)

Опажање, а затим рјешавање ликовним средствима разноврсних интересантних површина у задатом простору. То може бити кора дрвета, крила инсекта, лист, години на дасци (пању), црни лук на пресеку, структура хљеба, сунђера, пчелињег саћа, стијене, кристали и сл. Постепено, укључити и боју. Практични радови (на примјер: обликовање чиније) треба да се састоје и у представљању карактеристичних маса ликовним средствима.

Амбијент /сценски простор (14)

Дати ученицима основна знања о сценографији. Објаснити улогу маске, костима, сцене... везано за важност амбијената и сценског простора. Показати неколико примјера израде маске, костима, сцена... како реалних предмета тако и видео записа. Дати упуте за израду. Подстицати да добију складна и маштовита рјешења. Известити са ученицима представу.